

bb 70. időjárásjelentés

tm/pg -cz

1975. november 12.

a meteorológiai intézet jelenti november 12-én,
szerdán 19 órakor:

felhős, hűvös idő

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan borult idő,
esőztan kisebb csapadékkal. napközben mérsékelt szél. vár-
ható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 4-9 fok
között lesz. /mti/

bb.71. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

um cz

1975. november 12.

- 68. a társz kiállítás
- 69. sajtótájékoztató hévizen
- 70. időjárás
- 71. híregyzék

-.
- 48 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy

21.25/um

21.25
0

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. napirenden: a világnézeti, erkölcsi-politikai nevelés hely-
zete és feladatai - országsszerte nevelőtestületi értekezletet
tartanak

i/szö/be/rj hi -cz

1975. november 13.

novemberben és decemberben országsszerte nevelőtestületi ér-
tekezletet tartanak: valamennyi alsó- és középfoku oktató-ne-
velő intézmény pedagógusai megvitatják a világnézeti, erköl-
csi-politikai nevelés helyzetét és feladatait. az országos
vitának az a célja, hogyja gyakorlati pedagógiában is érvényesít-
se a xi. pártkongresszus határozatait.

milyen adatok állnak a kutatók rendelkezésére a tanulóif-
juság világnézeti, politikai, morális helyzetképehez? erről
tájékoztatta dr. daróczy sándor, a neveléstudományok kandidátusa,
a magyar tudományos akadémia pedagógiai kutató csoportjának tudomá-
nyos csoportvezetője az mti munkatársát.

- a pedagógiai kutatók az elmúlt években kiterjedt vizsgá-
latokat végeztek a középiskolás koru tanulók világnézeti, poli-
tikai, erkölcsi helyzetéről. a vizsgálatban ugynevezett repre-
zentatív felmérés formájában mintegy 3 ezer középiskolás ta-
nuló vett részt.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. / napirenden... 1. folyt./rj

a nevelési folyamat jobb megértéséhez mindenekelőtt a fiatalok világnézeti, politikai, erkölcsi nézeteit és az életcélról kialakuló álláspontját leginkább befolyásoló, orientáló nevelési tényezőket, azok szubjektív tanulói megítélését tették a vizsgálat tárgyává. érdekes adatokat tárt fel például a napilapok, a folyóiratok olvasottságának vizsgálata. az adatok szerint a tervszerű pedagógiai munka révén a fiatalok politikai tájékozottsága és ilyen jellegű igénye ugrásszerűen emelkedik. a tapasztalatok bizonyítják, hogy a fiatalok külpolitikai kérdésekben folyamatosan és jól tájékozottak, belpolitikai kérdésekben már kevésbé, a gazdaságpolitikai és a kulturális kérdésekben pedig ismereteik szegények. figyelemre méltó adatokkal szolgált a szocializmusról vallott tanulói vélemények feldolgozása. a diákok a legfontosabb szocialista vívmányoknak a tanuláshoz való jogot, a szociális gondoskodást, valamint a munkához való jogot tartják. a szocializmus negatívumaiként a bérek és az árak aránytalanságát, a protekcionizmust és a bürokratizmust említik. külön vizsgálódás tárta fel, hogy a fiatalok mit tartanak korunk legnagyobb vívmányainak és kérdéseinek. az adatok nemek, iskolatípusok szerint jelentős szóródást mutatnak. legfőbb pozitívumnak az úrhajózás eredményeit, az orvostudomány vívmányait, a békés egymás mellett élést, az atomenergia feltárását említik. az anyagi helyzetük elemzése is mutat néhány jellemző adatot. a fiúk zöme 50-200, a lányok többsége viszont 20-100 forint havi zsebpénzt kap. a lányok takarékosabbak, többet költenek kulturális célra, mint a fiúk, akik inkább különféle hobbykra, szórakozásra stb. fordítják pénzüket.

a további oktató-nevelő munkát orientáló néhány következtetés természetesen megszületett. a kutatóknak az az álláspontja, hogy a fiatalok tudatában jól tükröződik a szocializmus társadalmi valósága. többségük ismeri, vállalja a munkához, a tanuláshoz, az embertársaihoz fűződő új viszonyt, jelentős részük helyes világnézeti, politikai és morális meggyőződéssel nyilatkozik a kérdésekben. a tudatukban még meglévő rendezetlen gondolatokat korunk ellentmondásai szülik. ugyanakkor a világnézeti, a politikai, a szocialista etikai kérdéseket illetően tudati szintjüket jobban közelíteni kell társadalmunk fejlettségi fokához.

politikai, erkölcsi fogalmaikat az oktatás-nevelés eszközeivel alaposabbakká, pontosabbakká szükséges tenni, törekedni kell arra, hogy a dolgokat kevésbé szubjektíven közelítsék meg. szükséges, hogy ebben a korban a fiataloknál egyre inkább az önnevelés vegye át a külső orientálás szerepét. főbb tevékenységeik alkalmasak a szocialista személyiség formálására, de a tevékenység rendszert jobban kell orientálni, még szervezettebbé tenni.

/folyt.köv./

- 2 -

:-bb. 1. / napirenden... 2. folyt./rj

érzékenyebbé kell nevelni a fiatalokat a belpolitikai kérdések iránt. jelentős pozitívum, hogy a fiataloknak főként a családi közösséghez fűződő kapcsolatait, a diákközösségekhez való tartozásuk számai sokkal erősebbek, mint azt a közvélemény hiszi. ez a családi és az iskolai, intézményes nevelés hatékonyságának, korszerűségének bizonyítéka. /mti/

.-

bb. 2. jogról, nevelésről, étkezésről - családi könyvek új sorozata

i/tf/tm/rj/hi -cz

1975. november 13.

keresett olvasnivalók lettek a közgazdasági és jogi kiadó minerva szerkesztőségének „családi könyvek”, című új sorozatában megjelenő kiadványok. most kerül a boltokba a harmadik kötet, a „fiatal szülők könyve”, előzőleg a „család jogi kézikönyve”, és a „szakácskönyv abc-ben”, látott napvilágot.

a sorozattal a kiadó célja olyan ismeretek közzétevése, amelyek minden családot érdekelnek. a kötetek a sok-sok eseménnyel, apróbb-nagyobb örömmel és sokszor bosszúságokkal, gondokkal járó hétköznapjaink, a családban zajló életünk jelentős kérdéseivel foglalkoznak. olyan témákkal, mint a nevelés, a kultúra, a tudomány, a helyes életmód, a szabadidő hasznos és szórakoztató eltöltése, a háztartás stb. népszerű, helyenként szórakoztató hangvétel, a mondanivaló mindenki számára könnyen érthető megfogalmazása jellemzi a sorozatot. az egyes kötetek szerzői - amellet, hogy az adott szakterület kiváló ismerői - írásaikkal azt is bizonyítják, hogy igenis lehet a közvélemény szerint száraz, elvont témákat /jog, nevelés-lélektan, stb./ is úgy népszerűsíteni, hogy az mindenki számára érthető és értékes, vonzó legyen. a sorozat szerkesztői figyelemmel vannak arra, hogy a minerva családi könyvek kötetei idősebbek, fiatalokhoz egyaránt szólnak, ezért szellős nyomtatással készítik a köteteket, és a szöveges részeket bőséges színes, illetve fekete-fehér illusztrációval egészítik ki.

/mti/

.-

- 3 -

bb 3. verdi műveltségi versenyt hirdet a magyar rádió és az oktatási minisztérium

i nm/gk um hi cz

1975. november 13.

az 1975-76-os tanévben ismét műveltségi versenyt hirdet az ország valamennyi középiskolája számára /a zenei szakközépiskolák kivételével/ a magyar rádió és az oktatási minisztérium. a vetélkedő témája ezuttal verdi és kora, verdi élete, művei, ezek kisugárzása az európai zenei életre, hatásuk és helyük a század remekművei között. az idej verseny ezuttal az irodalmi vonatkozások feltárásával bővül.

az 1976 márciusában-áprilisában sorra kerülő verseny háromtagu csapatait iskoláik zenekedvelő diákjai értékesen támogatják azzal, hogy az adás számára a verseny témáihoz áttételesen kapcsolódó tízperces önálló műsort készítenek. e műsorok - amelyek a zsüri szintén pontozni fog - remélhetőleg ismét fölélénkítik az iskolák zenei és irodalmi életét.

az írásbeli válogató legjobb 16 iskolájának három-három tagu csapata vesz részt az 1976 márciusában kezdődő, tíz egyenes adásból álló páros versenyen. az első vetélkedőt március 14-én, az utolsót április 12-én sugározzák. ekkor kerül sor a díjak ünnepélyes átadására is.

az adásban természetesen részt vesznek az iskola más diákjai is: a már említett önálló műsorokkal emelhetik az iskola csapatának pontszámát. a csapatverseny első díja 100 000 forint, második díja 50 000 forint, harmadik díja 30 000 forint. a nyertes iskolák a díjakat az ének-zenei nevelés fejlesztésére és más kulturális célra fordíthatják.

az első díjas csapat tagjai személyenként 2000 forint, a második díjasé személyenként 1500 forint, a harmadik díjasé pedig személyenként 1000 forint külön jutalomban részesülnek. az egyéni verseny első díja 5000, második díja 3000, harmadik díja 2000 forint. /mti/

o
--

- 4 -

bb 4. székülőkék, divattáskák gyékényből

vid/um fm cz

1975. november 13.

a bősárányai háziipari szövetkezetben megkezdték az idej nyáron aratott gyékény és sás feldolgozását. a szövetkezet tagjai hortobágyon és a tiszta mentén 8 ezer kéve gyékényt és ezer mázsa sást arattak. az idej évben 8 millió forint értékben készítenek a gyékényből és sásból divatos táskákat, székülőkéket. különösen a gyékénytáskák iránt olyan nagy a hazai és a külföldi érdeklődés, hogy az igényeket nem tudják teljesen kielégíteni. /mti/

--

bb 5. szobrot állítanak jókai mórnak pápán

vid/um fm cz

1975. november 13.

pápán szobrot állítanak jókai mórnak. a nagy magyar író születésének 150. évfordulójáról ünnepségsorozattal emlékeztek meg a városban, s a két évvel ezelőtt felállított petőfi-szobor mellé elhelyezik a barát és diáktárs, jókai szobrát is.

pápa város tanácsa a jókai-szobor elkészítésére szervátiusz jeno és szervátiusz tiber kolozsvári szobrászművészeket kérte fel. /mti/

--

bb 6. pince-étterem a diákoknak pécsett

vid/um fm cz

1975. november 13.

pécsett érdekes ötlettel kívánják megoldani az iskolás-gyermekek étkezési gondját: éttermet rendeznek be számukra egy kihasználatlanul álló belvárosi pincében. mindeddig a pincék inkább bajt és költséget jelentettek a mecsekaljai városnak, most végre haszon is származik belőlük. a széchenyi téren álló asztalos jános kollégium hatalmas épülettömbje alatt 55 méter hosszú, kéthajós pince húzódik. itt alakítják ki a nagy befogadóképességű éttermet, amelyet majd a mecsekvédéki vendéglátó vállalat működtet. előreláthatóan 1976-ban nyitja meg kapuit, s jelentősen enyhíti a nagy diákváros régi étkeztetési problémáját.

/folyt.köv./

o
- 5 -

bb 6./pince-étterem ...folyt./um

a kisz pécsi bizottsága vállalta, hogy társadalmi munkát szervez a diákétterem mielőbbi létrehozására. felhívására a baranya megyei építőipari vállalat fiatal tervezői már elvegezték a szükséges felméréseket és elkészítették az előzetes terveket. megállapították, hogy a leendő vendéglátó egységet nem fenyegeti a pécsett oly gyakori „pinceveszély”, tehát alkalmas a kívánt célra. az étterem önkiszolgáló jellegű lesz és egyszere száz diák étkezhet benne. mellette egy 30-40 személyes bisztró-presszó kap helyet. azt tervezik, hogy a pincehelyiség a délutáni és esti órákban ifjusági klubként működik. /mti/

-. -

bb 7. művészeti pályázatok nyíregyháza centenáriuma

Vid/um fm cz

1975. november 13.

nyíregyháza 1976-ban ünnepli megyeszékhellyé válásának 100. évfordulóját. a ma már 90 ezer lakosú város jubileuma alkalmából a megyeszékhely állami és társadalmi szerveinek kezdeményezésére kulturális pályázatot hirdetnek a város amatőr együtteseire számára. a művészeti seregszemlén - amelynek célja a megye népművészetének, hagyományainak ápolása, továbbfejlesztése, a megyeszékhely és a megye többi városa és települése közötti kapcsolat elmélyítése - külön kategóriákban vehetnek részt az irodalmi színpadok, a vers- és prózamondók, a báb- és népitánc együttesek, valamint a kórusok és a képzőművészeti szakkörök.

hasonló versenyeket szerveznek a megye többi városában is, s így a vetélkedő megyei döntővel és gálaesttel zárul, amelyeket jövő év márciusában a nyíregyházi művészeti hetek idején rendeznek meg. /mti/

-. -

b 8. helyet követelnek a mammutgépek - határrendezés a közép-tiszai állami gazdaságban

vid/um fm cz

1975. november 13.

a határrendezés új tervei készülnek szolnok megye legnagyobb mezőgazdasági nagyüzemében, a tizenhárom falu határát érintő, csaknem 16 ezer hektáros közép-tiszai állami gazdaságban. a jelenleg 50-60 hektáros táblák helyett 100-160 hektár nagyságú táblákat alakítanak ki.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 8. /helyet követelnek ...folyt./um

ezzel párhuzamosan rekonstruálják a gazdaság egész uthálózatát, felszámolják a kistagban lévő szétszórt erdőket. a nagymultu üzem táblarendezésének több indoka van. az ötven lóerős traktorok helyett ma már zömmel 230 lóerős erőgépek üzemelnek, univerzális gépláncok dolgoznak, teljesítményük kihasználásához összefüggő, azonos növénnyel beültetett táblákra van szükség. a szakosított termelés arányai is nőttek, a gabonát például 3500 a lucernát 2700, a rizst 1000, a kukoricát hat-hétszáz hektáron termelik.

az új táblásítással és az üzemi uthálózat korszerűsítésével egyidőben jelentős meliorációs programot is végrehajtanak. ötven millió forintos költséggel fejlesztik a kiskörei vizlépcső rendszeréhez kapcsolódó öntözőtelepeket, kiépítik a belvízvédelmi hálózatot, vízgyűjtőt létesítenek, továbbá a gyenge termőhelyi adottságok felszámolására talajjavítást hajtanak végre. a komplex program tervezését a szolnok megyei állami gazdaságok szakszolgálati állomása végzi a szarvas állami gazdaság meliorációs tervező részlegével közösen. előreláthatóan a jövő évben kezdik meg az ötéves határrendezési program végrehajtását. /mti/

-. -

bb 9. lakáshasználati utmutatót kapnak az új lakók

i sb/s um i e cz

1975. november 13.

jogszabályok írják elő, hogy vásárláskor használati és kezelési utasítást kell mellékelni a tartós fogyasztási cikkekhez de arra nincs előírás, hogy a sokkalta értékesebb lakások átadásakor is adjanak írásos tájékoztatót az új otthon tartozékainak, állandó felszerelési tárgyainak legcélszerűbb kezelésére. ezért dícséretes az építésügyi és városfejlesztési minisztérium lakás- és kommunális főosztályának új kiadványa, a lakáshasználati utmutató, amelyet a főosztály megbízásából szakértői munkacsoport állított össze.

/folyt.köv./

- 7 -

:

bb 9. /lakáshasználati ...1.folyt./um

a csaknem 100 oldalas kiadvány három fejezetben foglalja össze a tudnivalókat a lakóház és a lakás helyiségeinek rendeltetészerű és legcélszerűbb használatáról, a lakás fal- és padlóburkolatainak kezeléséről, javításáról, a lakás gépészeti berendezéseinek, felszereléseinek használatáról és javításáról. Többek között figyelmeztet arra, hogy a beépített konyhabutorok tisztításánál erősen savas, vagy lugos hatású tisztító- és dörzsszereket ne alkalmazzanak, mert ezek tönkreteszik a fényezését. A lakóhelyiségek védelme érdekében ésszerű, hogy ha a konyhát gyakrabban szellőztetik, mint a szobákat, de a kamra, vagy kamraszekrény szellőzőnyílásait sohasem szabad elzárni.

az utmutató második fejezete gazdagon illusztrálva s közzétehetően tájékoztat a festés, a mázolás, a tapétázás helyes s házilag is elvégezhető módszereiről, anyagairól, eszközeiről. Hasonló módon ad részletes felvilágosítást a műanyagburkolat, a parketta és a szőnyegpadló tisztításáról, javításáról, kezeléséről. Hasznos tanács, hogy az új lakás helyiségeinek ajtóit a vetemedés elkerülése érdekében legalább egy éven át rendszeresen tartásuk csukva. Összefoglalták a víz-, csatorna- és villanyvezetékek, a különböző szerelvények, a konyhai és a fürdőszobai berendezések használatának, karbantartásának, és javításának legfontosabb tudnivalóit is.

a lakáshasználati utmutatót egyelőre 20 ezer példányban nyomtatták ki, s postázzák az ingatlankezelő vállalatok, tanácsok címére, hogy juttassák el a lakókhöz, elsősorban az ezután átadásra kerülő lakóházak gondnokaihoz, házfelügyelőihez. A hasznos ismertető kiadványhoz az érdekeltek ingyen juthatnak hozzá. Lehetőség nyílik arra is, hogy az igényeknek megfelelően utánnnyomással gondoskodjanak az utmutató szélesebb körű elterjesztéséről.

/mti/

-. -

- 8 -

bb.10. új huskominátok épülnek, bővítik a meglévő kapacitást - a husipar túlteljesíti a negyedik ötéves terv előirányzatát

i/jf/be/a/ie/-cz

1975. november 13.

megvalósultak a tervidőszak husipari fejlesztései, sőt az állatforgalmi és husipari vállalatok a negyedik ötéves terv előirányzatát túl is teljesítik.

az elmúlt öt évben az ország husellátása nagyot javult. fokozódott a termelői kínálat - a sertésfelvásárlás a tervezett több mint egynegyedével haladta meg -, és meggyorsult az ipar technikai fejlődése is.

a vágóhidak az előirányzottnál mintegy öt millióval több, összesen 25,6 millió sertést vágta le. a csarnokokba, huszésekbe az előirányzottnál több marhahús is került. a belkereskedelem a tervezettnél 4 százalékkal több huskészítményt vett át, öt év alatt összesen 1,25 millió tonnát. csaknem egynegyedével növelték a gyulai és az egyéb szárazkolbász gyártását.

az elmúlt öt évben - a harmadik ötéves tervhez képest - ötszörte töbet fordítottak fejlesztésre, beruházásra. például csak idén kétszer akkora értékű műszaki fejlesztést valósítottak meg mint, 1966-70. között összesen. tizenhárom vállalatnál fejeződött be rekonstrukció. miskolcon új huskominát épült. a beruházások nyomán az ipar 2,5 millió sertéssel növelte vágási kapacitását.

a tervidőszak egyik fontos szakmai eredménye, hogy az ipar fokozta az értékesebb huskészítmények gyártását. öt év alatt 35 ezer tonnával több csontos husból előállított huskészítményt adtak. a belkereskedelemmel együttműködve hozzáálltak a hus- és huskészítmények kis adagu előrecsomagolásához. évente 800 tonnányi áru csomagolására szereztek be gépeket.

az ötödik ötéves tervben az eddiginél is nagyobb feladatok lesznek a husipari ágazatnak. a tovább növekvő felvásárlás zavartalan fogadására fejlesztik a technológiát és növelik a vágókapacitást. újabb beruházásokra kerül sor; szegeden bővítik a szalámigyárat, gyulán már épül az új huskominát. új létesítmény lesz a székszárdi és a bajai huskominát is. az eddiginél nagyobb arányban látnak hozzá a hulladékok fehérjetakarmányá való feldolgozásához./mti/

-. -

8.00/a

- 9 -

g 15 g

bb.11. teljes orvosi ellátásban részesülnek az orenburgi gáz-
vezeték magyar építői

1/r6/tr/a/-cz

1975. november 13.

nagyüzemi szintű lesz a szovjetunióban, az orenburgi gáz-
vezeték építésében részvevő magyar dolgozók ellátása - erről
tájékoztatták az egészségügyi minisztérium illetékesei az
mti munkatársát. az egészségügyi minisztérium az országos
mentőszolgálat támogatásával három helységi - huszton, bo-
gorodcsányiban és guszjatyinban - egy-egy üzemi körzeti or-
vosi szolgálat települ, amely a központban szakorvosi intéz-
ménnyel bővül.

máris 17 orvos, illetve egészségügyi szakdolgozó gon-
doskodik a kompresszor-állomások építő munkások ellátásá-
ról, s mire teljes lesz a nagy horderejű beruházás magyar ép-
ítőinek létszáma, állomásként egy-egy orvos, ápolónő, il-
letve asszisztens, mentőtiszt, közegészségügyi és járvány-
ügyi ellenőr óvja majd az építők egészségét. feladatuk lesz
a dolgozók gyógyító-megelőző ellátása munkahelyen és a laká-
son is. az ellátás törzskaránál - a földrajzilag középen fekvő
bogorodcsányiban - szakorvosi brigád: belgyógyász, sebész,
nőgyógyász, labor-és 24 ágyas fektető áll a dolgozók rendel-
kezésére. a szakorvosok, - közöttük a fogászok - legalább két-
hetenként minden, magyarul, helyre eljutnak, mozgó szol-
gálatot teljesítenek.

nagy segítséget jelent, hogy a szovjet rendelőkben téri-
tésmentesen végzik a szakorvosi konziliumokat, aröntgen-és a
különböző laboratóriumi vizsgálatokat, az előfordulható rend-
kívüli esetekben pedig repülőgéppel szállítják magyarorszá-
ra a betegeket. itthonról folyamatosan történik egyébként a gyógy-
szerutánpótlás: a magyarországi alapellátásban szereplő vala-
mennyi gyógyszer negyedévenként, az azonnal szükséges medi-
cinát soronkívül szállítják./mti/

-. -

bb.12. a növénytermelési rendszerek számára képeznek szakmérnököket
mosonmagyaróváron

vid/p -cz

1975. november 13.

a növénytermelési rendszerek szakmérnökeinek képzését kezdik
meg novemberben a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyar-
óvári mezőgazdaságtudományi karán. az új szakmérnök-képzést az
tette szükségessé, hogy a növénytermesztésben kialakult iparszerű
termelési rendszerek a hagyományostól eltérő követelményeket támasz-
tanak a mezőgazdasági mérnökökkel szemben, mivel a rendszerek minden
eddiginél nagyobb mértékben alkalmazzák a kapcsolódó tudományágak
eredményeit és megkövetelik a klasszikus gazdasz-ismeretek adaptá-
cióját a megváltozott körülményekhez.

/folyt. köv ./
7.55/p

-10-

g²⁰g

bb.12. a növénytermelési...folyt/p

a mosonmagyaróvári egyetem már három évvel ezelőtt megkezdte
az új képzés céljának, feladatának kidolgozását. elkészültek a tan-
tárgyi programok és a tanterv is. a hallgatók két éves képzés során
levelező úton sajátítják el a termelési rendszerekhez szükséges is-
mereteket. az első évfolyamra harmincan iratkoztak be./mti/

-. -

bb.13. klinkerégetés - másfél/millió forinttal olcsóbban

vid/p fm -cz

1975. november 13.

a tatabányai cementgyár klinkerégető brigádjai felajánlották,
hogy a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny második szaka-
szában a tervezettnél egymillió forinttal kevesebb hőenergiát
használnak fel a cement alapanyaga, a klinker égetéséhez. jelentős
és nem könnyen teljesíthető vállalatnak számított ez, mert a hat-
van évesnél is öregebb berendezésekkel csak rendkívül jó munkaszerve-
zéssel lehet az átlagosnál jobb teljesítményt produkálni. a taka-
rékosabb gazdálkodás érdekében mindenképp a kemencék álláside-
jét csökkentették. az idén a múlt évhez képest több nappal, meg-
nyújtották, egy-egy égetőkemence üzemidejét. így sikerült elérni,
hogy a klinker termelésének növelésével egyidejűleg hónapról hónap-
ra csökkentették a hőenergia felhasználását.

ezenkívül más apróbb ésszerűsítésekkel, munkaszervezés-
sel és figyelmes munkával csökkentették a költségeket a klinkeré-
getők és a berendezéseket karbantartó munkások. együttes munkával
tuélteljesítették a vállalatot. az év eleje óta másfélmillió forint ér-
tékű hőenergiát megtakarítottak, a tervhez képest ennyivel olcsób-
ban égették a klinkert./mti/

-. -

bb.14. százmillió forint bányabővítésre

vid/p fm ócz

1975. november 13.

csaknem hárommillió tonnás szénmező feltárását kezdték meg a
dorogi szénbányák sárisápi 19-es aknájában. tíz éve fejtik a sze-
net ebben a tárnában, s az új beruházással nyolc évvel meghosszab-
bitják a bánya életét, és 100 vagonra növelik napi teljesítményét.
a jó minőségű barnaszén tartalmazó új mező feltárására mintegy
100 millió forintot költenek.

/folyt köv./
8-05/p

-11-

g²⁰g

bb.14. százmilliófolyt/p

a bánya művelhető területének bővítésével egyidejűleg növelik a vízkiemelő berendezések kapacitását is. gondosan felkészülnek az esetleges vízbetörések megfékezésére. óriási mennyiségű, percenként 80 köbméter víz felszínre szállítására képes szivattyurendszert építenek ki. ezzel a hatalmas vízkiemelő teljesítménnyel biztonságos körülményeket teremtenek a föld alatti munkahelyeken./mti/

--

bb.15. föld mélyén javítják a berendezéseket a bakonyi bauxitbányák vállalatnál

vid/fm/p -cz

1975. november 13.

a bakonyi bauxitbányák vállalatnál - amely a hazai bauxittermelés háromnegyedét adja- hónapról hónapra újabb üzemszervezési intézkedésekkel teszik ésszerűbbé, hatékonyabbá a földalatti munkát. most megszervezték a földalatti javítószolgálatot is. az egyre több nagyteljesítményű berendezéssel dolgozó bányában ugyanis számottevő termelés-kiesést okozhat egy-egy gépi berendezés meghibásodása. a szerelőműhelyekbe való szállítás sokszor napokra növelte az elvesztett időt. ennek elkerülésére speciális, gyors szerelőbrigádokat képeztek ki, akik a föld alatt javítják ki a berendezéseket. a meghibásodások gyors jelzésére s az intézkedések közlésére valamennyi bánya között rádióösszeköttetést teremtettek./mti/

--

bb.16. bernáth aurél kitüntetése

gk/p hgy

1975. november 13.

az elnöki tanács bernáth aurél kétszeres kossuth-dijas festőművésznek, a magyar népköztársaság kiváló művészenek kiemelkedő értékű életműve, közéleti és művészetpedagógiai munkássága elismerésül, 80. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság zászlórendje II. fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést dr. trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál dr. kornidesz Mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és dr. orbán lászló kulturális miniszter./mti/

--

10.45/p

-12-

10¹⁵g

bb.17. matematikai-fizikai tudományos ülés debrecenben

vid/kz/a/hgy

1975. november 13.

tudományos ülést rendezett csütörtökön debrecenben a magyar tudományos akadémia matematika és fizikai tudományok osztálya az akadémia alapításának 150.évfordulója tiszteletére. a napirenden a valószínűségszámítás és matematikai, statisztikai, valamint operációkutatás témaköréből hangzottak el előadások. mindegyik külön rámutatott arra a fontos szerepre, amelyet a magyar tudományos akadémia játszott az említett tudományágak hazai fejlesztésében. összegezték azt is, hogy a jelzett témakörben dolgozó hazai kutatók milyen mértékben kapcsolódtak be nemzetközi vizsgálatokba, és eredményeik milyen módon hasznosultak a gyakorlatban./mti/

--

bb.18. aranylakodalom nyíregyházán

vik/kz/a/hgy

1975. november 13.

házassága 50.évfordulóját ünnepelte csütörtökön nyíregyházán jámbor józsef és felesége, süttö julianna. a ritka évforduló alkalmából 4 gyermekén, 6 unokáján és 1 dédunokáján kívül varga sándorné városi anyakönyvvezető is köszöntötte az idős házaspárt./mti/

--

bb.19. orvos- és gyógyszerésznapi zalaegerszegen

vid/kz/a/hgy

1975. november 13.

csütörtökön megkezdődött zalaegerszegen a zalai orvosok, gyógyszerészek és egészségügyi szakdolgozók 3 napos tudományos ülése. a tanácskozás során a megye egészségügyi alapellátását végző körzeti, kórházi és intézeti orvosok, gyógyszerészek és egészségügyi szakdolgozók, ápolók és asszisztensek számot adnak a legutóbbi idők tudományos és szakmai tevékenységéről. elsősorban a szívbetegek és az idült tüdőbetegek gyógyításával, valamint az intenzív betegellátás kérdéseivel foglalkoznak. a három napos tudományos ülésen 154 előadás hangzik el a témakörben./mti/

--

11.00/a

- 13 -

11³⁰g

bb.20. nyolcszáz német és délszláv anyanyelvű óvodás - tovább bővül a nemzetiségi óvodahálózat baranyában

vid/kz/a/hgy

1975. november 13.

a baranya megyei tanács nemzetiségi bizottsága csütörtöki ülésén a nemzetiségi óvodahálózat helyzetével és fejlesztésével foglalkozott. a megyében jelenleg 17 német, illetve délszláv anyanyelvű óvoda működik, s ezek több mint nyolcszáz gyereket nevelnek, éppen kétszerannyit, mint a hetvenes évek elején. a nemzetiségi bizottság megállapította: gondot jelent, hogy a gyerekek gyengén vagy vidékük nyelvjárás szerint beszélnek a német, illetve délszláv nyelvet, s az irodalmi nyelvvel kizárólag az óvodában találkoznak először. örvendetes viszont, hogy szívesen vesznek részt az anyanyelvi foglalkozásokon, s nemzetiségű műsorral szerepelnek az óvoda és a falu ünnepein. az óvodák megfelelően ellátottak szemléltető eszközökkel: játékszerekkel, képekkel, diafilmekkel.

baranya nemzetiségi óvodáiban jelenleg 24 német, illetve délszláv anyanyelvű nevelő működik. többségük nemzetiségi származású, óvónői oklevele van és jól beszél anyanyelvét. egyes helyeken azonban - szükségből - képesítés nélküli óvónő foglalkozik a gyerekekkel. a nemzetiségi nevelőellátottság megjavítása végett az egyik pécsi szakközépiskolában megindult a német nyelvszakos óvónők képzése. a német, illetve délszláv nemzetiségi óvónők az ndk-ban, illetve jugoszláviában továbbképző jellegű nyelvi tanfolyamokon vesznek részt.

a nemzetiségi bizottság elégedetten vette tudomásul, hogy a következő öt éves tervben tovább bővül a nemzetiségi óvodahálózat baranyában. geresdlakon például német, szalántán és drávasztárán pedig délszláv anyanyelvű óvoda kezd meg működését. a nemzetiségi nyelvoktatás megindítását tervezik további tizenöt óvodában./mti/

bb.21. bárczi géza

a/gk/hgy

1975. november 13.

akadémikus temetése november 17-én, hétfőn 13.30 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

11.20/a

- 14 -

1145g

bb.22. a szépművészeti muzeum

me/zsu/a/hi/hgy

1975. november 13.

görög-római kiállításán elmarad a vasárnapra hirdetett ifjúsági tárlatvezetés. későbbi időpontban tartják meg./mti/

..-

bb.23. nemzetközi fűrészipari konferencia sopronban

vid/kz/a/hgy

1975. november 13.

az október 7-én megkezdődött soproni műszaki hetek utolsó eseménye: megnyitották a kétnapos nemzetközi fűrészipari konferenciát. a napirendjén a vékonyfa leggazdaságosabb feldolgozási módszerei szerepelnek.

a műszaki hetek alkalmával sok száz hazai és külföldi szakember látogatott el sopronba. a különböző műszaki témák mellett több konferencián és ankéton foglalkoztak sopron és környéke természeti értékeinek megóvásával, a fertő-táj fejlesztésével./mti/

..-

bb.24. pályaválasztási hetek somogyban

vid/kz/a/hgy

1975. november 13.

pályaválasztási hetek kezdődtek csütörtökön somogy megyében. első eseményként a kaposvári kilián györgy ifjúsági és uttörőházban, valamint az 503-as számú ipari szakmunkásképző intézetben pályaválasztási kiállítás nyílt. a január közepéig tartó rendezvénysorozat keretében a továbbiakban több ankétot, tanácskozást és regionális pályaválasztási kiállítást rendeznek. az üzemek képviselői az általános és középiskolákban a különböző szakmákat ismertetik a fiatalokkal. a végzős általános és középiskolások nyílt napokon közvetlenül is megismerkedhetnek az üzemekkel. a pályaválasztási intézet pedig minden hétfőn és csütörtökön fogadónapot tart./mti/

..-

12.00/a

- 15 -

1215g

bb.25. halálos balesetek

gk/a/hgy

1975. november 13.

borsod megyében tállyán a vörösmarty utca 67. szám alatti lakásán kelemen attila 19 éves géplakatos felkérés nélkül segített a villanyszerelésnél, miközben megfogta az áram alatt levő keresőszalag végét és halálos áramütést szenvedett. a felelősség megállapítása folyamatban van.

a mosonmagyaróvári timföld-és mükörundgyár kazánházában a salakkeverő gép csigaszerkezetét elkapta szalay józsef 14 éves takarító, helyi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

siófokon a munkásőr utcai vasuti átjáróban a gyorsvonat halálra gázolta weisz lászló 14 éves ipari tanuló helyi lakos kerékpárost, aki a fényorompó piros jelzése ellenére haladt a sínekre./mti/

-. -

bb.26. az operaház igazgatósága

/zsu/a/hi/hgy

1975. november 13.

közli, hogy fülöp zoltán kossuth-díjas kiváló művész, az operaház ny. vezető diszlettervezője és szcenikai főfelügyelőjének temetése november 19-én, szerdán délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

-. -

bb.27. időjárásjelentés

a/hgy

1975. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án, csütörtökön 12 órakor:

nyugaton kisebb esők

szárazföldünk nagy részének időjárását a változékonyság jellemzi. az óceáni enyhe, nedves léghullámok elárasztották nyugat-európának nagy részét. hatásukra franciaországban sokfelé esők az eső, a benelux-államokban helyenként hózápor is előfordul.

/folyt.köv./
12.20/a

- 16 -

12.20/a

bb.27./ időjárásjelentés.....folyt./-a

izland fölött ciklon örvénylik, amely enyhe, óceáni levegőt szállít a skandináv-félszigeten át északkeletet-európa fölé. ezeken a területeken borult, több helyen csapadékos az idő, a hőmérséklet csúcserőssége 2-4 fokkal meghaladja az évszaknak megfelelő átlagot. a szovjetunió európai területének déli részén, a kárpát-medencében, valamint a balkán-félszigeten folytatódik a csendes, általában csapadékmentes idő. a következő 36 óra folyamán nyugat felől érkező nedves léghullámok megközelítik a kárpát-medencét, hatásukra az ország nyugati részén kisebb eső várható.

hazánkban szerdán általában borult idő volt, csak néhány helyen időnként felszakadozott a felhőzet és 1-5 órára sütött ki a nap. főként az ország északi felében, valamint a tiszántul néhány helyen kisebb eső, szitálás volt, a mátrában gyöngyösön havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában 1 mm alatt maradt, csak kékestetőről jelentettek 2 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 4-9, északkeleten egy-két helyen 10-12 fok között alakult. ma hajnalra általában 0- plusz 6, tiszántulon egy-két helyen mínusz 1- mínusz 2 fokig hűlt le a levegő. délelőtt általában erősen felhős, párás idő volt, a délkeleti szél egy-két helyen megélnékült. a hőmérséklet 11 órára 5-9 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 4,5 fok volt, 1,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, nem változik.

várható időjárás péntek estig:

nyugaton erősen, máshol változóan felhős idő, főként a

dunántulon esővel, szitálással.

a hajnali órákban helyenként köd. gyenge, napközben megélnékült délkeleti, déli, majd a dunántulon nyugatira forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: -mínusz 1- plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 5-10 fok között.

/folyt.köv./
12.30/a

- 17 -

12.30/a

b.27./ időjárásjelentés...2.folyt./-a

távolabbi kilátások kedd reggelig:

tulnyomóan felhős, párás idő, főként az időszak elején ismétlődő kisebb esőkkel. a hőmérséklet emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 0- plusz 5 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között. jelentős mennyiségű/ legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása 120 cm, vízhőfok 7,3 fok c. /mti/

--

bb 29. művelődési palota épül szolnokon

vid/kz/ny hgy

1975. november 13.

új művelődési és ifjúsági ház építését kezdték meg szolnok központjában. a csaknem kétezer négyzetméter alapterületű palota a város egyik legszebb középülete lesz. tágas színháztermet, klubszobákat, zenetermet, barcsácsmühelyeket alakítanak ki benne. a több mint 100 millió forint értékű beruházás a megyei állami építőipari vállalat kivitelezésében 1977-ben fejeződik be./mti/

--

bb 30. olvasó népért -olvasó gyermekért - gyermekkönyvtárosok területi tanácskozása szolnokon

vid/kz/ny hgy

1975. november 13.

az „olvasó népért-olvasó gyermekért”, jelszó alatt rendezett gyermekkönyvtárosi területi tanácskozás csütörtökön véget ért szolnokon. a hazafias népfront országos tanácsa, az úttörőszövetség és a szolnoki verseghy könyvtár által szervezett négynapos tapasztalatcserén csongrád, szabolcs-szatmár és szolnok megye gyermekkönyvtárosai gazdagították ismereteiket. több előadás hangzott el az olvasás tanításáról, az általános iskolákban rendhagyó olvasásórákat tartottak, a gyermekkönyvtárban pedig bemutató foglalkozásokra került sor. napirenden szerepelt az ifjúsági olvasótáborok helye és szerepe, a gyermekkönyv-hetek, író és olvasó találkozók jelentősége. a befejező napon ankétot tartottak a tömegkommunikáció szerepéről a gyermekirodalomban./mti/

--

12.55/ny

-18-

13²⁰g

bb 28. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 13-án 13 óráig

se/ny hgy

1975. november 13.

1. nvelőtestületi értekezletek
2. családi könyvek
3. verdi műveltségi verseny
4. táskák gyékényből
5. jókai szobor pápán
6. pince étterem
7. pályázatok nyiregyházán
8. határrendezés szolnok megyében
9. lakáshasználati útmutató
10. huskominátok épülnek
11. orvosi ellátás az orenburgi gázvezeték építőinek
12. szakmérnökképzés mosonmagyaróváron
13. klinkerégetés
14. bányabővítés
15. a bakonyi bauxitbányák
16. kitüntetés
17. matematikai ülés
18. aranylakodalom
19. orvosnapok
20. nemzetiségi óvodahálózat
21. bárczi géza temetése
22. a szépművészeti közleménye
23. fűrészipari konferencia
24. pályaválasztási hetek
25. balesetek
26. fülöp zoltán temetése
27. időjárás
28. hirejgyzék /mti/

13.05/ny

--

-19-

13²⁰g

bb.31. bemutatták az 1976-os művészeti naptárakat

t/ró/be/hi/a/hgy

1975. november 13.

tetszetős kiállítás, az 1976-os művészeti naptárak kollektívja fogadta csütörtökön az újságírókat a zeneművészek vörösmarty téri klubjában, a mind keresettebbé és népszerűbbé váló, különböző típusú és rendeltetésű, témagazdag művészeti naptárakat takács lászló, a képzőművészeti alap kiadó-vállalatának igazgatója mutatta be a sajtó képviselőinek.

huszféle naptár kerül kereskedelmi forgalomba, összesen 361 ezer példányban, s a különböző vállalatok részére a tervezők - festő- ipar és fotóművészek - összesen 22 naptárt készítettek, megközelítőleg azonos példányszámban. a választék ezuttal is bőséges: a népszerű fotónaptár ezuttal dobos lajos fotóművésznek a magyarországi román és gót stílusú műemlékekről készített felvételeit tartalmazza. az évek óta egyik legkelendőbb naptárféleség, a művészi reprodukciós levelezőlap-gyűjtemény a magyar nemzeti galériában őrzött festmények reprodukcióit kínálja, régebbi és mai mesterek munkáit egyaránt.

az idejű, naptár-termés, jellemzője, hogy - bár kevesebb változatban készült - mégis tematikai gazdagodásról ad számot: a kiadó bővebben és bátrabban merített a kortársi magyar képzőművészek alkotásaiból, s megemlékezik a jelentősebb évfordulókról is. e kettős törekvést illusztrálja például kovács margit, az immár európa-hírű kerámikus művész alkotásait tartalmazó naptár, illetve a rákóczi születésének 300.évfordulója alkalmából megjelentetett - történelmünk nagy alakját, tetteit, korát felidéző - reprodukciós naptár. a naptárak készítői néhány formai változtatással is szolgáltak: igazodva a nemzetközi szabványhoz, hétfővel kezdik a hetet a korábbi vasárnap helyett, ezenkívül, a hazai igényeket kielégítendő, eltérő színnel jelzik az ünnepnapokat.

a legkülönbözőbb igényű vásárlók is megtalálhatják a kedvükre való naptárt, hiszen a színes városképektől a magyar festők alkotásait tartalmazó naptárféleségeken keresztül a mágneses asztali naptárig különböző méretűek között válogathatnak.

/folyt.köv./
13.25/a

- 20 -

1370g

bb.31./ bemutatatták....folyt./-a

nagy érdeklődésre tarthat számot a már említetteken kívül szász endre festőművész ,, emberi tulajdonságok,, című festményeit kínáló falinaptár, vagy a bán istván textiltervező művész 53 színes gobelin képével diszitett asztali naptár. a reprezentatív fali és asztali kalendáriumok mellett bőséges az előjegyzési naptárak, az ugynevezett agendák választéka is. nincs lényeges változás az árakban: a legolcsóbb művészeti naptár 38 forintba kerül, a legdrágább - a már jelzett szász endre naptár - pedig 200 forintért kapható. a műalkotás értékű esztétikai élményt adó naptárak országszerte mindenütt az ápisz boltokban lesznek kaphatók./mti/

-.-

bb 33. nyaralófalú épül zalakaroson

vid/kz/ny hgy

1975 november 13

az országos idegenforgalmi tanács szervezésében 2 napos tanulmányi kirándulást tettek a magyar idegenforgalmi újságírók nyugatdunántul két fürdőhelyén: szerdán a patinás hévizi gyógyfürdőben jártak, csütörtökön pedig a zalakarosi termálfürdő vendégei voltak. mindkét helyen a magyarországi gyógyidegenforgalom helyzetével és a tervekkel ismerkedtek.

a szerdán felavatott zalakarosi termálfürdő társalgójában loppert tiber, a zala megyei tanács elnökhelyettese tartott tájékoztatót az eddigi tíz éves fejlesztés eredményeiről és ismertette a zalakarosi fürdőtelep és üdülőkörzet fejlesztési terveit. mint elmondotta, eddig több mint 100 millió forintos építési beruházást valósítottak meg. ennek keretében épült többek között a szerdán felavatott 2 medencés fedettfürdő, s négy másik fürdőmedence. a vendégfogadás növelése és hogy mind több mozgásszervi betegségben szenvedő gyógykezelhessék magát, további három medence építése kezdődik rövidesen, s önkiszolgáló éttermet is kap a fürdőtelep.

1. példaképen
a zalakarosi gyógyhatású termálfürdő területén jelenleg is számottevő építkezés van: épül a 120 személyes nyaralófalú. harminc faházában 60 kétszemélyes, hideg-melegvizzel ellátott szoba lesz. a tavaszra elkészül egy 80 személyes motel, valamint egy 500 gépkocsit befogadó első osztályú autós-kemping. a zalakarosi fürdőtelep és üdülőkörzet fejlesztését irányító intézőbizottság szállodaépítési ajánlatot tett több szálloda és vendéglátóipari vállalatnak./mti/

14.00/ny

-.-
-21-

1401g

bb 32. harmadszor ítélték el tartásdíj kötelezettségének elmulasztása miatt

vid/kz/ny hgy

1975 november 13

skuta józsef, 34 éves piliscsévi lakos kőműves, de régóta nem dolgozik a szakmájában. alkalmi munkákból él azért, hogy ne tudják a gyermektartási díjat letiltani fizetéséből. kötelezettségének elmulasztása miatt már két ízben, egyszer négy, majd tíz hónapot töltött börtönben. ebből sem okult, továbbra sem fizette a megítélt havi 400 forintot. így most 7.800 forint hátraléka gyűlt össze, s ezért harmadízben került a vádlottak padjára. az esztergomi megyei bíróság, visszaesőként elkövetett tartási kötelezettség elmulasztásának büntette miatt jogerősen, 1 évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, és 2 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától./mti/

--

bb 34. kiosztották a rádió mesejáték pályázatának díjait

nm/zsu/ny hi hgy

1975 november 13

a magyar rádió székházában csütörtökön dr. kiss kálmán elnökhelyettes kiosztotta a gyermekrádió által meghirdetett mesejáték-pályázat díjait. a zsűri az első díjat urbán gyula, két második díjat csukás istván és lázár ervin, a harmadik díjat tarbay ede mesejátékának ítélte. a díjnyertes műveket a téli iskolai szünetben mutatja be a rádió./mti/

--

bb.35. utolsó szakaszában a cukorrépa betakarítás

i jf /be/p ie hgy

1975. november 13.

november közepén menetrendszerint érkeznek a gyári rakodóállomásokra a „cukorrépa-vonatok”, és a teherautó szállítmányok. az üzemekben a járműveket nagyteljesítményű gépekkel, emberi beavatkozás nélkül üritik ki.

a fontos ipari növény betakarítása országszerte jó ütemben halad és utolsó szakaszába érkezett. csütörtök estig a termés mintegy 80 százalékát vették át a cukorgyárak. a cukorrépa egyötöde van még „kint”, de ennek is csak egy része maradt a földben kiszedetlenül. az ipar már korábban tárolási szerződésről kötött számos gazdasággal; a megállapodás szerint mintegy 300 ezer tonna kiszedett cukorrépát prizmákban, a földeken tárolnak. erre azért van szükség, mert a termés folyamatos feldolgozásához szűk az ipari kapacitás.

/folyt .köv/
14.50/p

--22--

1530

bb.35. utolsófolyt/p

a gazdaságokban 1.400 cukorrépa gépsor folyamatosan szedi a répát. egész sor nagyüzemben már befejeződött ez a munka, ezek a gazdaságok a szomszédos üzemeknek kölcsön adják gépeiket, mert most már mindenhol időszerűvé vált a növény betakarítása, a további késedelem már rontja a minőséget.

a répa cukortartalmával elégedetlenek a termelők és az ipari szakemberek. bár az elmúlt napokban némileg emelkedett a növény gumójának átlagos cukortartalma, az még mindig jelentősen elmarad a várttól. ez a tendencia most már évek óta gondot okoz, évről-évre csökken a cukortartalom, s ennek okát komplex vizsgálattal igyekeznek felderíteni- amint erről a cukoripar illetékesei az mti munkatársát tájékoztatták. kétségtelen, hogy idén egész sor növényi betegség ütötte fel fejét, és helyenként az időjárás is kedvezőtlenül befolyásolta a cukortartalmat, mindez azonban nem lehet magyarázat a cukorfok nagymérvű sülyedésére. a vizsgálatokhoz némi támpontot nyújthat, hogy a környező országok mezőgazdászainak hasonló tapasztalataik vannak. a magyar cukoripar egyebek között a gödöllői agrártudományi egyetemet kérte fel speciális vizsgálatokra, de egész sor más tudományos intézmény és az ipar saját laboratóriumai is keresik a választ: hová „tünt”, a cukorrépa cukortartalmának egy része.
/mti/

--

bb 36. péntektől kedvezményes karácsonyi vásár - az ofotért sajtótájékoztatója

t kf/s/ny ie hgy

1975 november 13

az ofotért idej eredményeiről, az év végi csucsforgalomra és a jövő évi feladatokra való felkészülésről beszélt csütörtöki sajtótájékoztatóján a vállalat asbóth utcai minitermében somogyi béla vezérigazgató.

a vállalat idej forgalma a tervezettnél is gyorsabban növekedett, s meghaladja a 2 milliárd forintot. a forgalom mintegy 18 százalékos növelését az tette lehetővé, hogy a tőkés importbeszerzések kiesését a demokratikus országokból származó behozattal pólták. ez hozzájárult ahhoz is, hogy a múlt évi 120 ezerrel szemben az idén mintegy 180 ezer fényképezőgépet értékesítettek.

/folyt köv/
14.50/ny

-23-

ü

bb 36. / péntektől...folyt/ny

a karácsonyi vásár idejére a vállalat rendelkezésére álló 250 millió forint értékű árukészlet mintegy fele ajándékozásra alkalmas. a csucsforgalom enyhítésére az ofotért a múlt évi tapasztalatok alapján péntektől november végéig előzetes karácsonyi vásárt rendez, amelyben egységesen 20 százalékos engedménnyel kínálnak egyebek között tízféle fényképezőgépet, dia-és filmvetítőket, nagytógépeket, színes filmeket.

a vezérigazgató elmondotta azt is, hogy már most felkészültek a lakosság jövő évi igényeinek kielégítésére. az eddigi megállapodások, s a tervek szerint 1976-ra összességében mintegy 10 százalékos forgalomnövekedéssel számolnak. ehhez gondoskodnak megfelelő áruapról, a szovjet partnerekkel már megkötötték a megállapodást, mégpedig hosszú lejáratra, 1980-ig, 9 millió rubel értékben. most tárgyalnak az ndk-beli, a csehszlovák és a lengyel partnerekkel a következő évi és a tervidőszak végéig szóló szállításokról. a belkereskedelmi importpolitika szerint a következő években nem számíthat a vállalat a tőkés import bővítésére, ezért a lakosság ellátását változatlanul a demokratikus piacról beszerzett árukkal biztosítják, tőkés országokból csak a választék bővítésére hoznak be foto és optikai cikket. a vállalat a következő években is viszonylag stabil árakra törekszik. ez jövőre biztosítottnak látszik, miután a demokratikus országokból beszerzett termékek ára - a fekete-fehér és a színes filmek kivételével - nem változik, s belföldön is csupán a szemüveglencse árnövekedését jelezték./mti/

-.-

bb.37. január 1-től új biztosítás a mezőgazdasági nagyüzemeknek

i/kf/s/ie/a/hgy

1975. november 13.

az állami biztosító, a rendelkezésnek megfelelően, január 1-től új biztosítási rendszert vezet be a mezőgazdasági nagyüzemek részére. az új módozat szerint kétféle növénybiztosítás, ötféle állatbiztosítás, valamint álló-és forgó-eszköz-biztosítás közül választhatják ki a gazdaságok a technikai fejlettségüknek, termelési profiljuknak legmegfele-

lőbb formát.
/folyt.köv./
14.50/a

- 24 -

1500

bb.37./ január 1-től.....folyt./-a

az állami biztosító szakemberei októberben valamennyi mezőgazdasági üzemet felkerestek, hogy az új lehetőségekről felvilágosítást nyújtsanak, tanáccsal segítsék a gazdaságok felelősségteljes döntését. a biztosítási szerződéseket ország-szerte novemberben írják alá.

az első tapasztalatok szerint a gazdaságok vezetői kedvezőnek tartják az új biztosítási rendszert. zala és borsod megyében valamennyi gazdaság, vas megyében minden termelőszövetkezet kötött már újfajta biztosítást. országos átlagban a mezőgazdasági nagyüzemek 80 százalékában aláírták már a biztosítási szerződést. az előző évekhez képest különösen az állatbiztosítások száma növekszik, hiszen az állami gazdaságoknak eddig nem volt ilyen biztosításuk. a növénybiztosítási lehetőségek közül a legtöbben a korszerű, üzemi szintű termésátlagon alapuló biztosítási fajtát vették igénybe, s eddig több mint 500 gazdaság kötött biztosítást száj-és körömfájára.
/mti/

-.-

bb 38. az országos béketanács ügyvezető elnökségének ülése

t tf/gk um hi hgy

1975. november 13.

csütörtökön az országos béketanácsnál ülést tartott - a hazai és a nemzetközi békemozgalom időszerű témáiról tárgyalt - az ügyvezető elnökség. először a tanácskozást vezető pethő tiber, az obt elnökhelyettese megemlékezett a béke világtanács megalakulásának - novemberben esedékes - 25. évfordulójáról, s vázolta azt a sokrétű tevékenységet, amellyel a magyar békemozgalom mindaddig részt vett és ezután is cselekvően részt vállal a nemzetközi békemozgalom munkájából, küldetésének teljesítéséből. úgy határoztak az ülésen, hogy az obt elnöksége nevében levélben üdvözlik a jubiláló bvt-t. az üdvözlésben - egyebek közt - emlékeztetnek arra, hogy 25 évvel ezelőtt európa és az egész világ népei a hidegháború fagyos légkörében, atomkatasztrófa fenyegetése alatt éltek, majd hangsúlyozzák: abban, hogy ma a nemzetközi éghajlat derüesebb, az emberek félelem nélkül élnek, a népek bizakodással tekintenek a harmadik évezred elé, tiszteletre méltó és elvülhetetlen érdeme van - a szovjetunió és más szocialista államok következetes békepolitikája, a világ haladó erőinek küzdelme mellett - a béke világtanácsnak.

/folyt.köv./

- 25 -

15.32/um

1500

bb 38. /az országos béketanács ...folyt./um

együttműködési megállapodást kötött egymással az országos béketanács és a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége, s a dokumentumokat a mostani eseményen irták alá az obt nevében sebestyén nándorné, a tit részéről dr. vonsik gyula, a két testület főtitkárai. rögzítették, hogy békemozgalomunk - kiemelkedő hazai és nemzetközi jelentőségére tekintettel - fontos feladatának tekinti a sokezer munkása és a tudományos ismeretterjesztés több mint 25 ezer értelmiségi aktivistája közötti együttműködés továbbfejlesztését, elmélyítését. a tit a jövőben olyan sajátos formákat és módszereket alakít ki, amelyek révén az ediginél is hathatósabban kapcsolódhat a hazai békemozgalom munkájához és mind szélesebb körben ismertetheti - politikuma mellett tudományosan is alátámaszthatja - a nemzetközi békemozgalom időszerű tennivalóit.

meghallgatta az ügyvezető elnökség sebestyén nándorné főtitkári tájékoztatóját a magyar békemozgalom soron levő feladatairól, nemzetközi kapcsolatainak fejlesztéséről. dr. süttö gyula titkár tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit a szocialista országokban működő békemozgalomok képviselőinek mongóliában - október 15-17 között - tartott értekezletéről. dr. hárs istvánnak, az országos béketanács ~~alelnökének~~ az obt elnöksége - a bvt jubileuma alkalmából - a békemozgalomban kifejtett eredményes munkája elismeréseként a magyar békemozgalom kitüntető jelvényét adományozta; a kitüntetést sebestyén nándorné nyújtotta át./mti/

-. -

bb 39. november 27-28-án rendezik meg a iii. radnóti miklós biennálét

vid/kz/mné um hgy

1975. november 13.

csütörtökön győrtt ülést tartott a radnóti miklós emlékbizottság és elfogadta a iii. radnóti biennálé - a mártirhalált halt költő emlékét őrző országos versmondó verseny és költő-találkozó - programját. a verseny november 27-én és 28-án zajlik le győrtt. negyvenöt meghívott versmondó áll majd zsűri elé. a költő-találkozóra csaknem 30 meghívót küldenek szét. köztük lesznek a korábbi biennálé díjazottjai: nagy lászló, juhász ferenc, kis benedek és buda ferenc. első alkalommal lesznek jelen a győri kassák kollégium fiatal költői. a költők a győri üzemekben, iskolákban, intézményekben találkoznak olvasóikkal.

/folyt.köv./

- 26 -

15.40/um

16⁰⁰

bb 39. /november 27-28-án ...folyt./um

a szavalóverseny eredményét november 28-án hirdetik ki a győri városi tanács székházának dísztermében. a verseny díjait és az elsőkötetes költői díjat a győztesek gálaestjén adják át.
/mti/

-. -

bb 40. tisztább lett miskolc levegője - tovább növelik a város tüdejét

vid-kz/mné um hgy

1975. november 13.

az 1960-1970 között végrehajtott műszeres vizsgálatok szerint miskolc volt az ország egyik legszennyezettebb levegőjű városa. ma is azok közé tartozik, de mint a városi tanács végrehajtó bizottságának e témával foglalkozó csütörtöki ülésén rámutattak, az utóbbi öt évben nagyon lényeges javulás következett be. a város levegőjének védelmére hozott határozatok végrehajtása során a diósgyőri lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár és több más üzem hatékony intézkedéseket tett az ártalmas anyagok levegőbe bocsátásának csökkentésére. a régi helyőcsabai cementgyár leállása ugyancsak kedvezően hatott, mert hiszen ez önmagában naponta több mint 30 tonna port „pipált”, a város légterébe. az elhanyagolt lakótelepek szanálásával, illetve a táv-hőellátásra kapcsolt új lakónegyedek megépítésével csökkent a széntüzelés okozta kéndioxid szennyeződés is.

a végrehajtó bizottság határozata az eredmények összegezése mellett kimondta, hogy a levegő tisztaságának még hatékonyabb védelmé érdekében tovább kell bővíteni a város „tüdejét”, a zöldterületeket is. a tervezett parkerdők mielőbbi kialakítására a vb a lakosság széleskörű segítségét, társadalmi munkáját is kérte.
/mti/

-. -

bb 41. molnár imre

tr um hi hgy

1975. november 13.

nyugalmozott rendőr-alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje életének 72. évében elhunyt. temetése november 18-án, kedden délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

-. -

- 27 -

15.45/um

15¹⁰

bb 41. irodalmi napok debrecenben

vid/gk um kz hgy

1975. november 13.

negyedik alkalommal rendezték meg ez év őszén a debreceni irodalmi napokat. a csütörtöki ünnepélyes megnyitón száznál több író, kritikus, irodalomtörténész, kiadó, könyvtáros vett részt. ott volt dobozy imre, a magyar írók szövetségének főtitkára, tóth dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, illés endre, a szépirodalmi könyvkiadó igazgatója, kiss imre, a hajdu-bihar megyei tanács elnökhelyettese.

borbély miklós, debrecen város tanácsának elnökhelyettese köszöntötte az irodalmi napok résztvevőit, majd dobozy imre mondott megnyitót. kiemelte, hogy a debreceni irodalmi napok résztvevői két napon át az utolsó öt esztendő magyar prózairodalmát értéklik. az öt esztendő múlt vizsgálata közvetlen összefüggésben van azzal, hogy az utóbbi időben megélnékül a prózairodalom körüli vita, s ez nem mentes bizonyos végletektől. szükséges és kívánatos egy olyan újfajta, egészséges, szocialista értékrend kidolgozása, amely alkalmas a mai magyar prózai termés megmérettetésére.

sőtér istván akadémikus a felszabadulás utáni első magyar írókongresszust idézte vissza, amelyet 1946 tavaszán debrecenben tartottak meg. szólt az irodalomtörténész és az élő irodalom viszonyáról és kapcsolatáról, majd egy megalapozott kritikai koncepció szükségességére mutatott rá. ezután béládi miklós, a magyar írók szövetsége kritikai osztályának titkára tartott bevezető előadást a mai magyar próza helyzetéről. a hetvenes évek elejétől áttekintette a magyar széppróza útját, honnan jött, milyen előzményekre tekinthet vissza. majd részletesen szólt az irodalom, az életmű és a valóság kapcsolatáról, az irodalom és a kritika viszonyáról.

a beszámolót vita követte. a debreceni irodalmi napok résztvevői csütörtök este baráti találkozón vettek részt a hortobágyon. /mti/

--

bb 45. staub ferenc tárlata

vid/um kz cz

1975. november 13.

staub ferenc festőművész tárlata nyílt meg csütörtökön dombóvárott. a művész harminc, főleg hazai és adriai tengerparti tájakat megörökítő képe került közönség elé. /mti/

--

15.55/um

- 28 -

16¹⁵

bb 44. átadták a 2500. lakást kecskemét új negyedében

vid/um kz cz

1975. november 13.

Lakásátadó ünnepség színhelye volt csütörtökön kecskemét legnagyobb új lakóterülete, az épülő széchenyi-városrész, abból az alkalomból, hogy elkészült a 2500. lakás. a bensőséges ünnepi eseményen a város vezetőivel együtt részt vett bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, horváth istván, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr. gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke, szirmai jénő, az otp vezérigazgatója.

gódor józsef, a kecskeméti városi tanács elnöke vázolta a megyeközpont nagyarányú kommunális fejlődését és a további tervekét. elmondta, hogy a város 30 ezer lakásának egyharmada az utóbbi 15 évben épült, s hogy további fő cél a lakásépítés fokozása, mivel a megyeközpontban jelenleg több mint hatezer lakásigénylőt tartanak nyilván. ezután bondor józsef miniszter szólt az országos lakásépítési sikerekről. hangsúlyozta, hogy az mszmp 15 éves lakásépítési programját, amely egymillió családi otthon létesítését tűzte ki célul, ez év végéig megvalósítják, sőt 20-25 ezerrel túlteljesítik. elmondta, hogy csak a fővárosban annyi lakás készül el a iv. ötéves tervben, mint amennyi miskolcon összesen van. kecskemét ugyancsak példásan kivette részét a programból: a széchenyi -városrészen kívül több más lakónegyed épül, s a „hirös város,-ban alakul ki az ország egyik legszebb városközpontja is. a miniszter ezután átadta az új lakóterület 2500. új lakását major tamásnak, a bács megyei állami építőipari vállalat vezető villanyszerelőjének és családjának. /mti/

--

bb 46. elhunyt székely györgy

vid/um kz cz

1975. november 13.

székely györgy, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 86 éves korában elhunyt.

bucsuztatása november 18-án 12 órakor lesz budapesten a meyeri uti temetőben.

/mti/

mszmp leninvárosi városi bizottsága

--

16³⁰

- 29 -

bb 47. kerámia kiállítás szolnokon

vid/um kz cz

1975. november 13.

nagy gabriella kerámikusművész kiállítása nyílt meg csütörtökön a szolnoki aba novák teremben. a fiatal művészt és alkotásait dr. egri mária művészettörténész mutatta be. /mti/

-. -

bb 48. amatőr képzőművészek kiállítása várpalotán

vid/um kz cz

1975. november 13.

amatőrök alkotásaiból rendezett képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön a várpalotai jószerecsét művelődési házban. az „alkotó ifjúság”, pályázatra érkezett veszprém megyei anyag legjava - 22 fiatal alkotó 36 műve - került közönség elé. /mti/

-. -

bb 49. puskás lászló kiállítása szegeden

vid/um kz cz

1975. november 13.

csütörtökön a szegedi gulácsy lajos teremben megnyílt puskás lászló festőművész kiállítása. a tárlaton huszonhat nagyméretű, elsősorban figurális művet tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-. -

bb 50. luzsicza lajos festőművész kiállítása

vid/um kz cz

1975. november 13.

csütörtökön a békéscsabai munkácsy mihály teremben megnyílt luzsicza lajos munkácsy-dijas festőművész kiállítása. a megnyitón nagy jános, a békés megyei tanács elnökhelyettese méltatta luzsicza lajos munkásságát. /mti/

-. -

- 30 -

16.25/um

1640

bb 51. szovjet fiatalok barátságvonata

t pr/be um hi cz

1975. november 13.

háromszáz szovjet fiatal lát vendégül magyarországon november 14-27 között az express ifjúsági és diák utazási iroda. a barátságvonattal érkező komszomolistákat gazdag program várja budapesten: városnéző sétákon vesznek részt, folklór előadásokat tekintenek meg, ellátogatnak a parlamentbe, a nemzeti galériába és a szépművészeti muzeumba, s baráti összejöveteleken, üzemlátogatásokon találkoznak a magyar fiatalokkal. a barátságvonat utasait szeretettel várják szombathelyen, zalaegerszegen, egerben, székesfehérvárott, szegeden, miskolcon, pécsen, veszprémben és debrecenben is. /mti/

-. -

bb 52. téli üdülés a hotel ifjúságban

i pr/be um hi cz

1975. november 13.

a budapesti hotel ifjúság pénteken ismét megnyitja kapuját a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok előtt: a vidéken élő, tsz-ekben, állami gazdaságokban dolgozó leányok és fiuk számára az idén is téli üdülést szervez a kisz központi bizottsága, az állami ifjúsági bizottság, valamint az express ifjúsági és diák utazási iroda. december 21-ig 1200 fiatal lát vendégül, akik hat napot tölthetnek el a szállóban mindössze 150 forintért. a csoportok tagjai zömmel fizikai munkát végző, a gazdasági építőmunkában élenjáró dolgozók, akik becsülettel helyt álltak a különböző munkaversenyeken, szakmai és politikai vetélkedőkön, s jeleskedtek társadalmi munkaakciókban is. a budapesten töltött egy hét alatt nemcsak pihennek: gazdag politikai és kulturális programot állítottak össze számukra, s baráti összejöveteleken találkoznak a fővárosi élelmiszeripari üzemek kisz fiataljaival. /mti/

-. -

bb 53. győri imre látogatása somogyban

vid/um kz cz

1975. november 13.

győri imre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára csütörtökön somogy megyébe látogatott. a vendéget kaposvárott varga péter, az mszmp megyei bizottságának első titkára fogadta és tájékoztatta somogy általános helyzetéről. győri imre eszmecserét folytatott a megyei vezetőkkel, köztük böhm józseffel, a megyei tanács elnökével, somogy fejlődésével kapcsolatos tervekről, gondokról. a központi bizottság titkára ezután a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságát kereste fel, ahol dr. nagy lajos a pártiskola igazgatója tájékoztatta.

/folyt.köv./

- 31 -

16.30/um

1645

bb 53. /győri imre ...folyt./um

délután győri imre csurgó nagyközségbe látogatott. ott gajdos lászló a nagyatádi járási pártbizottság első titkára és vancsura józsef a nagyközség párttitkára fogadták. a központi bizottság titkára részt vett a művelődési házban rendezett pártnapon és tájékoztatót tartott az időszaki nemzetközi kérdésekről. a látogatás utolsó állomása a csurgói napsugár ipari szövetkezet volt. ott radnóti lászló a szövetkezet elnöke tájékoztatta a szövetkezet fejlődéséről, a külföldi piacokon is ismert és szívesen látott termékeiről, majd megtekintette az üzemet. győri imre az esti órákban visszautazott budapestre. /mti/

..-

bb 43. ítélet a soproni álorvos és a szülészfőorvos ügyében

vid-kz/mné um hgy

1975. november 13.

a győr-sopron megyei bíróság dr. klinger istván tanácsa ítéletet hirdetett szabó ferenc soproni lakos, pénzügyi előadó és dr. ladányi györgy, a soproni kórház szülészeti osztályának főorvosa ügyében. dr. ladányi györgy és szabó ferenc ez év áprilisában nagymennyiségű italt fogyasztott a kórház egyik orvosi szobájában. a főorvos és vendége - részegen - közösen vizsgálta meg egy a főorvoshoz előzetes megbeszélés alapján érkezett fiatal nőt. dr. ladányi még azt is megengedte vendégének, hogy injekciót adjon páciensének. nem sokkal ezután a főorvos elaludt, szabó ferenc pedig mintha orvos volna, fehér köpenyben sétálgatott a kórház folyosóján. benyitott a kórtermekbe is. a folyosóról az egyik beteget magával vitte a vizsgálati szobába, s ott megvizsgálta. ezután egy aznap szülő és nagyon gyenge állapotban lévő vérző asszonyt is a vizsgáló szobába vitt és bemosakodás, gumi-kesztyű nélkül vizsgálta, sőt félreérthetetlen módon erőszakoskodni is próbált vele.

szabó ferenc „orvosi ténykedésének,, az egyik ápolónő vetett véget: kiutasította a kórházból.

a bíróság, mivel az egyik megvizsgált asszony súlyosan megbetegedett, súlyos testi sértés és szemérem elleni erőszak bűntettének elkövetése miatt vontta felelősségre szabó ferencet, s ezért három évi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. dr. ladányi györgy egy évet kapott, s egy évre az orvosi munka gyakorlásától is eltiltották.

/folyt.köv./

- 32 -

16.40/um

16¹⁰

bb.ítélet ...folyt./um

szabó ferenc esetében az ügyész súlyosbításért, az elítélt és védője pedig enyhítésért fellebbezett. az ügyész dr. ladányi györgy esetében is súlyosbításért fellebbezett, ő maga és védője pedig felmentésért jelentett be fellebbezést. ilymódon az ügy végére a legfelsőbb bíróság tesz majd pontot.

x x x

az illetékes megyei szervek már a bírói eljárást megelőzően határozott intézkedéseket hoztak mindazok ellen, akik a nagy felháborodást kiváltó bűnügyben vétkesek, illetve mulasztásukkal, szabálytalanságukkal hozzájárultak az események bekövetkezéséhez. /mti/

bb 54. majolika-történeti kiállítás - sajtótájékoztató a bemutatóról

t sb/tm um ie cz

1975. november 13.

a finomkerémiapiari művek stúdiójában pénteken nyílik meg a hódmezővásárhelyi majolikagyár kiállítása. csütörtökön fazekas gábor, a hódmezővásárhelyi majolikagyár vezetője sajtótájékoztatót számolt be a kiállításról, amely áttekintést nyújt a vásárhelyi majolikáról, az alapítástól a legújabb időkig gyártott legszebb termékekről. a vásárhelyi művésztelep képzőművészeti csoportja a város gazdag fazekas-kulturájára felfigyelve 1912-ben alapította a művészek majolika és agyagipari telepét, a majolikagyár elődjét. a kiállításon felvonultatott többszáz alkotás tanúsítja, hogy a hódmezővásárhelyi gyár a majolika-termékek forma-, máz- és színválasztéka bővítésének ellenére is gondosan őrzi a híres vásárhelyi fazekas népművészet hagyományait, motívum-kincsét. a kiállítás tisztelettel adózik endre béla festőművész emlékének, aki 1928-ig - haláláig - vezette a művészek majolika és agyagipari telepét, s szellemi irányítója volt az alkotásoknak.

külföldön is nagy az érdeklődés a hódmezővásárhelyi majolika-termékek iránt. az 1950-es évek óta több mint hatszorosára növelte termelését a vásárhelyi üzem, s termékeinek több mint 60 százalékát szállítja nyugat-európai országokba, kanadába és japánba.

/folyt.köv./

- 33 -

16.50/um

14⁰⁰

bb 54. /majolika-...folyt./um

a gyár áruválasztéka mintegy 1600 féle cikk, s ennek körét évente 40-50 újabb termékkel bővítik. a piackutatás szerint jelenlegi kapacitásának háromszorosára lenne szükség, hogy teljesíthesse a hazai és külföldi megrendeléseket. ezért a következő tervidőszakban újabb üzemmel gazdagítják telephelyüket.

a kiállítást január 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők - vasárnap és hétfő kivételével - naponta délelőtt 11 órától délután 6 óráig a fim apáczai csere jános utca 7. szám alatti stúdiójában. /mti/

-.-

bb 55. környezetvédelmi napok heves megyében

vid/um fm cz

1975. november 13.

csütörtökön egerben megkezdődött a környezetvédelmi napok heves megyei rendezvénysorozata. a program központi témája az ipari körzetek levegőszennyeződésének elhárítása, az iparfejlesztés és a környezetvédelem korszerű összehangolása, továbbá behatóbban foglalkoznak a megye üdülőkörzeteinek védelmével, fejlesztésével, a természetvédelmi területek fokozottabb gondozásával.

dr. árvai józsef, az országos környezetvédelmi tanács titkára bevezető előadásában hangoztatta, hogy a környezetvédelem országszerte az érdeklődés előterébe került, sőt az egyre sürgetőbb feladatok világméretű megoldására jelentős nemzetközi összefogás van kibontakozóban.

ezt követően számos előadás hangzott el a helyi tapasztalatokról is. elmondották, hogy heves megyében a környezetvédelmi teendők megoldására átfogó terv készült, amely már nemcsak a feladatokat jelöli meg, hanem meghatározza az egyes szervek, szervezetek felelősségét és tevékenységikörét is. heves megye három városát, valamint 21 kisebb települését védettségi kategóriába sorolták, s 10 természetvédelmi területet vettek nyilvántartásba. a természetvédelem a mátrában mintegy hatezer hektárnyi területre terjed ki. a közelmúltban nyilvánították védetté a tiszta mentén elhelyezkedő mintegy 700 hektáros madárrezervátumot, ahol évente elhelyezkedő mintegy 700 hektáros madárrezervátumot, ahol évente tízezer óta telepekben fészkel az értékes üstökösgém és a szürkegém. a természetvédelemnek hazánkban szinte példa nélkül álló újdonsága, hogy a szalajka-völgyön áthaladó friss erdei forrásból táplálkozó patak mintegy két kilométeres szakaszt - amelynek vi-ze minden ponton iható - védetté nyilvánították.

/folyt.köv./

- 34 -

16.55/um

1405

bb 55./ környezetvédelmi ...folyt./um

a természetvédelmi feladatokkal sajátos módon függ össze az eger alatt elhelyezkedő veszélyes pincerendszer, amelynek feltárása és helyreállítása a történelmi város környezetét és biztonságát egyaránt befolyásolja. a város alatt levő mintegy 90 kilométer hosszúságú képező pincelabirintusról térkép készült, amellyel jellegében és méreteiben egyedülálló térképészeti feladatot oldottak meg. a legfontosabb törekvés most arra irányul, hogy a feltérképezett egri pincék sorsáról döntsenek: egyrészt biztosítsák a megóvható pincevágatok biztonságát, a használatra nem alkalmas üregeket pedig minél gyorsabb eljárásokkal betömják. az egri pincerendszer helyreállításának gyorsabb ütemét teszi lehetővé, hogy a jövő évben több mint 60 millió forintot fordítsanak erre a célra.

a környezetvédelmi napok keretében tanulmányozzák majd viszont a környékén a bányaművelés nyomán megmozgatott meddőréteg újrahasznosításának eredményeit is. /mti/

-.-

bb 59. lopott kocsival ittas állapotban balesetet okozott, s a helyszínről elmenekült

vid/um fm cz

1975. november 13.

csütörtökön a hajnali órákban békéscsabán, a penza lakótelep 13. sz. épület előtt, szász györgy /békéscsaba, lencsési út 1/8.sz. lakos/, a békéscsabai lenin termelőszövetkezet motoroszerelője, mintegy másfél liter bor elfogyasztása után motoroskulccsal kinyitotta az ul 77-77 forgalmi rendszámu, ott parkirozó 412-es moszkvics személygépkocsit. a lopott kocsival orosházára hajtott, majd onnan ismét békéscsaba felé igyekezett a 47-es uton. gyorsajtás következtében egy előtte szabályosan haladó és kivilágított lovaskocsinak hajtott, majd onnan egy utszéli fának ütközött. a baleset után sérülten a helyszínről elmenekült. a békés megyei rendőrfőkapitányság az egészségügyi szervek segítségével csütörtökön délután szász györgyöt elfogta. előzetes letartóztatás mellett eljárás indult ellene. a gépkocsiban mintegy 60 ezer forint kár keletkezett. /mti/

-.-

17.03/um

- 35 -

1710

bb 56. magyar-szovjet barátsági gyűlés kiskunfélegyházán

vid/fm/pg -cz

1975. november 13.

a szovjet kultúra hetének bács-kiskun megyei programja csütörtökön magyar-szovjet barátsági gyűléssel fejeződött be kiskunfélegyházán, a városi művelődési központban. a rendezvényen részt vett tamara kubukova, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házának képviselője. /mti/

-. -

bb 57. kallós ödön párizsba utazott

sl/ gg/pg-cz

1975. november 13.

kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke négytagú küldöttség élén csütörtökön az international chamber of commerce nemzetközi kereskedelmi kamara összekötő bizottságának ülésére párizsba utazott. /mti/

-. -

bb 58. magyar vegyipari delegáció utazott az egyesült államokba

sl/gg/pg -cz

1975. november 13.

a magyar kereskedelmi kamara szervezésében tiztagú vegyipari küldöttség utazott csütörtökön kéthetes látogatásra az amerikai egyesült államokba új együttműködési lehetőségek feltárására, a meglévők továbbfejlesztésére, valamint új technológiai és szervezési módszerek tanulmányozására. a delegációt dr. horváth lászló nehézipari miniszterhelyettes vezeti. /mti/

-. -

bb 62. az állami bábszínház

gg/hi/pg -cz

1975. november 13.

együttese párizsba utazott, ahol november 14-én a nők nemzetközi éve tiszteletére rendezett gálaesten lép fel. az együttes a becket: jelenet szöveg nélkül című bábpantomimmel és ligeti györgy adventures című zenei groteszkjével szerepel a nagy nemzetközi műsorban. /mti/

-. -
- 36 -

17.00/pg

1420

bb 60. alaszakai erdészt és biológust avattak doktorrá sopronban

vid/fm/pg -cz

1975. november 13.

rendkívüli egyetemi tanácsülésen alaszakai erdészeti szakembert avattak doktorrá csütörtökön a soproni erdészeti és faipari egyetemen. john henslow neves erdész és biológus még 1972-ben jelentette be szándékát, hogy a soproni egyetemen kívánja megvédeni doctori disszertációját. a disszertáció témája: az afrikai természetvédelmi területek kialakítása. /mti/

-. -

bb 61. vörösmerty emlékezete az állami bábszínházban

gg/hi/pg -cz

1975. november 13.

az állami bábszínház a csongor és tünde báb-változatának rendkívüli előadásaival emlékezik meg vörösmerty mihály születésének 175. és halálának 120. évfordulójáról. a vörösmerty művet az ifjúság számára november 19-én, 20-án, 25-én 26-án 27-én, 28-án délután 3 órakor, felnőtt előadáson a költő születésének évfordulóján, december 1-én este 1/2 8 órakor játszák. az ünnepi előadások előtt megemlékeznek a nagy költő jelentőségéről. /mti/

-. -

bb 63. lengyel miniszter látogatása a városházán

tm/hi/pg -cz

1975. november 13.

tadeusz bejm lengyel közigazgatási, környezetvédelmi és kommunális miniszter, aki szakküldöttség élén tartózkodik hazánkban, csütörtökön a városházára látogatott. kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese tájékoztatta a vendégeket a főváros fejlesztési eredményeiről és terveiről. /mti/

-. -
- 37 -

17.10/pg

1420

bb 64. ,, zalaegerszeg bemutatkozik budapestnek,,

t-don/tm/hi -pg -cz

1975. november 13.

cimmal csütörtökön délután kiállítás nyílt a mom ,, szakasits árpád,, művelődési központban. a megnyitón résztvevett németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, varga gyula, a zala megyei pártbizottság első titkára.

a tárlaton makettek, képek illusztrálják a dunántúli város dinamikus fejlődő építő tevékenységét. az ősi várost magot övező központ érdekes megoldásban formálódik. tizemeletes lakóházak, korszerű bevásárlóhelyek, és a lakosság ellátását szolgáló különböző intézmények kapnak helyet a centrumban, amelynek kialakítását az v. ötéves tervben folytatják.

zalaegerszeg - mint kustos lajos, a városi tanács elnöke mondotta - jelentős ipari központ. az ipartelepítés egyik újabb állomása lesz 1975 végén a mom zalaegerszegi gyárának átadása.

a kiállítás november 19-ig naponta 10-18 óráig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

..-

bb 65. a kpvd sz jubileumi ünnepe

t kf/tr um sl cz

1975. november 13.

a kereskedelmi pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség sorozat befejezéseként csütörtökön nagygyűlést tartottak az építők szakszervezete székházának kongresszusi termében. az ünnepségen megjelent gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, földvári aladár, a szot elnöke, somogyi miklós, a szot számvizsgáló bizottságának elnöke, szurdi istván belkereskedelmi miniszter, szalai béla külkereskedelmi államtitkár, adam ghertinisan, a kereskedelmi dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének főtitkára, dagobert krause, a és rokonszakmák nemzetközi szakszervezetei szövetségének főtitkára, s ott volt 14 testvérszakszervezet küldöttsége.

/folyt.köv/

- 38 -

☞ közalkalmazottak

17.55/um

18⁰⁵

bb 65. /a kpvd sz ...1.folyt./um

vészi lászlóné elnöki megnyitója után ligeti lászló, a szakszervezet főtitkára ünnepi beszédében felelevenítette a nagymultu szakszervezet eredményekben gazdag történetét, s hangsúlyozta, hogy a szakszervezet, megalakulásától kezdve nemcsak gazdasági tömörülés, hanem harcos politikai szervezet volt. aktivistái a valóban második otthonukban tartott szakszervezetben tanulták meg a gazdasági és a politikai harc elemeit, szerezték meg az általános és a marxista műveltség alapjait. a szakszervezet továbbra is elsőrendű feladatának tekinti a kereskedelmi dolgozók szakmai ismeretének gyarapítását, a szakma szeretetét.

most is arra törekszik a szakszervezet - hangsúlyozta a főtitkár -, hogy a gazdasági vezetés felkészült partnereként támogatást nyújtson a gazdasági építéshez, a dolgozók problémáinak megoldásához. nincs könnyű dolga ma sem a szakszervezetnek, mert a kereskedelmi munka a dolgozók körében sokat veszített vonzerejéből, éppen ezért segíteni kell a kulturáltabb kereskedelem és vendéglátás megteremtését, a kereskedelmi munka könnyítését és nagyobb megbecsülését.

a főtitkár utalt a szakszervezetnek a nemzetközi munkásmozgalomban betöltött szerepére, eredményes munkájára, végül megemlékezett a 75 esztendő szakszervezet alapító tagjairól, azokról a harcosokról, akik áldozatos munkájukkal nemcsak a kpvd sz, hanem a magyar munkásmozgalom ügyét is előbbre vitték, s akiknek neve egybeforrott a nemzetközi munkásmozgalommal is.

üdvözölte a gyűlést, a szakszervezet félmillió tagját antonina salaurova, a szovjet kereskedelmi és fogyasztási szövetségi dolgozók szakszervezetének főtitkára és helene mabille, a francia kereskedelmi dolgozók szakszervezetének főtitkára.

gáspár sándor a szaktanács nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit és a jubiláló szakszervezet valamennyi dolgozóját, akiknek további jó munkát kívánt, s kinyilvánította véleményét, hogy a kereskedelem és vendéglátóipar dolgozói a jövőben is megfelelnek a szocialista társadalom követelményeiből rájuk háruló feladatoknak.

az ünnepségen gáspár sándor kitüntetésekkel adta át az elnöki tanács a szakszervezetben végzett többévtizedes, áldozatos munkásságának elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki bakos józsef, bihari lászló, császár istvánné, kárpáti istván, rózsahegygyörgy és dr. vigh lajos nyugdíjasokat, ketten a munka érdemrend ezüst, öten a munka érdemrend bronz fokozatát kapták meg, s 15-en részesültek a szakszervezeti munkáért kitüntetésben.

/folyt.köv.-

x x x
- 39 -

18.00/um

18¹⁰

bb 65. /a kpvdyz ...2.folyt./um

a kereskedelmi, pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének jubileumi ünnepség-sorozata keretében csütörtökön, a szakszervezet jókai utcai székházában megkoszorúzták a szakszervezet mártírjainak emléktábláját.

a megemlékezés koszoruját a szakszervezet elnöksége nevében Ligeti László főtitkár helyezte el./mti/

-. -

bb 66. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 óráig

-cz/fné/pg

1975. november 13.

29. műv. palota épül szolnokon
30. gyermekkönyvtárosok tanácskozása
31. művészeti naptár
32. ítélet tartásdíj kötelezettség elmulasztása miatt
33. nyaralófalu épül zalakaroson
34. mesejáték pályázati díj kiosztása
35. cukorrépa betakarítás
36. ofotért-sajtótáj.
37. új biztosítás a mezőgazdaságban január 1-től
38. az orsz. béketanács ügyv. elnökségének ülése
39. radnóti miklós biennálé
40. tisztább lett miskolc levegője
41. irodalmi napok debrecenben
42. elhunyt molnár imre
43. ítélet a soproni álorvos és szülésfőorvos ügyében
44. lakásátadó ünnepség kecskeméten
45. staub ferenc tárlata
46. elhunyt székely györgy
47. kerámia kiállítás szolnokon
48. amatőr képzőművészek kiállítása
49. puskás lászló kiállítása
50. luzsicza lajos kiállítása

- 40 -

/folyt. köv./
18.15/pg

1820

bb 66. /a belföldi szerkesztőség ...folyt/pg

51. szovjet fiatalok barátságvonata
52. téli üdülés a hotel ifjuságban
53. győri imre látogatása somogyban
54. majolika-történeti kiállítás
55. környezetvédelmi napok heves megyében
56. magyar-szovjet barátsági gyűlés kiskunfélegyházán
57. kallós ödön párizsba utazott
58. vegyipari delegáció utazott az egyesült államokban
59. lopott kocsival, ittasan balesetet okozott
60. alaszakai erdészt és biológust avattak sopronban
61. állami bábszínház előadása
62. párizsba utazott az áll. bábszínház
63. lengyel miniszter látogatása a városházán
64. zalaegerszeg bemutatkozott
65. kpvdsz
66. hírjegyzék

/mti/

-. -

bb 67. időjárásjelentés

tr/pg -cz

1975. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án, csütörtökön este:

nyugaton esők

várható időjárás péntek estig: a dunántulon erősen, máshol változóan felhős, párás idő, elsősorban nyugaton többfelé esővel. mérsékelt, időnként megélénkülő déli-délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között.

/mti/

-. -

bb 68. befejezte magyarországi vendéggjátékát a moszkvai szovremennyik színház

t nn/s um hi cz

1975. november 13.

csütörtökön a szovjet kultúra napjai rendezvénysorozatának befejezéséeként a nemzeti színházban a moszkvai szovremennyik színház együttese bemutatta viktor rozov: örökké élnek című drámáját. a szovjet művészek bucsuelőadásán a szállnak a darvak című emlékeztető szovjet film színpadi változatát láthatták a nézők g.b. volcsek, az oroszok érdekes művésze, a szovjetunió állami díjasa rendezésében.

/folyt.köv./

- 41 -

19.20/um

1935

bb 68. /befejezte ..folyt./um

a színmű főbb szerepeit p.i. scserbakov, az oszszk érdemes művésze, a.p. bogdanova, az oszszk népművésze, l.m. tolmacsova, az oszszk érdemes művésze, g.b. volcsek, az oszszk érdemes művésze, a szovjetunió állami díjasa, n.m. dorosina, az oszszk érdemes művésze, j.g. kozelkova, a szovjetunió állami díjasa, i. kvasin, az oszszk érdemes művésze alakította. a díszleteket és jelmezeket p.m. kirillov tervezte. a zeneszerző r.m. hozak volt.

a moszkvai szovremennyik színháznak a vendégszereplést záró budapesti előadásán megjelent politikai, társadalmi és művészeti életünk számos ismert személyisége./mti/

-.-

bb 69. szinpompás bucsuest az operettszínházban - véget értek a szovjet kultura napjai

t ró/gg um hi cz

1975. november 13.

szinpompás bucsuesttel, a moldavai szovjet szocialista köztársaság 80 tagu zsook állami népi táncegyüttesének nagysikerű előadásával csütörtökön az operettszínházban fejeződött be a szovjet kultura napjainak országos elismerést aratott seregszemléje. a moldavai tánc- és zene-folklórt ápoló, a népművészet gazdag hagyományait őrző és újjáteremtő együttes diszleadásán megjelent apró antal, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke és óvári miklós, a központi bizottság titkára, a politikai bizottság tagjai, ott volt gyenes andrás, a kb titkára, dr. berecz jános és dr. kornidesz mihály, a kb osztályvezetői, dr. orbán lászló kulturális miniszter, valamint politikai és művészeti életünk számos más ismert személyisége. z.n. bagirovval, az azerbajdzsáni szszk kulturális miniszterével az élen részt vett a szovjet kulturális küldöttség az ünnepségen.

a kedves vendégek képviselőiben először a.sz. konsztantynov, a moldavai szszk kulturális minisztere szólt:

- emlékezetünkben megőrizzzük azt a meleg baráti szeretetet, amellyel magyarországon a szovjet nép és kultura képviselőit fogadták. sikeres események sora bizonyította barátságunkat és azt, hogy egységesen tevékenykedünk közös célunk, a szocialista és a kommunista társadalom felépítéséért.

/folyt.köv./

- 42 -

19.30/um

1950

bb 69. /szinpompás ...folyt./um

mindig és mindenütt - hangversenyeken és színházi előadásokon, szimpozionokon és más találkozókon - szerte az egész országban baráti kézzsoritással fogadtak bennünket, tapasztaltuk, hogy milyen nagy figyelemmel kísérik országunk életét.

- nagyszerű lehetőségünk volt arra, hogy ismertessük a kilencedik ötéves terv sikeres teljesítésében, hazánk gazdasági és kulturális fejlesztésében elért eredményeket, s elmondhassuk önöknek, milyen lelkesedéssel készülnek a szovjet emberek pártunk xxv. kongresszusára. nagy örömeinkre szolgált a testvéri magyar nép életével és munkájával való ismerkedés. állandóan éreztük a magyar szocialista munkáspárt és a magyar kormány gondoskodását és figyelmét, ezért szívvel jövő köszönetünket fejezzük ki. a személyes találkozókön a munkások és parasztok, a kultura művelői és a pártmunkások figyelmet keltően szóltak arról, milyen eredményesen fejlesztik a magyar nép gazdaságát és szellemi életét, hogyan teljesítik az mszmp xi. kongresszusának határozatait, nagy felelősségtudattal készültünk önökhöz; tudtuk: magas kulturájú országba utazunk, ahol az irodalom, a zene, a képzőművészet, a filmművészet sok igaz értőjével találkozhatunk. ha sikerült megfelelnünk a magyar nézők és hallgatók várakozásának, akkor elérjük célunkat - mondotta befejezésül a.sz. konsztantynov.

a kulturális minisztérium, a magyar-szovjet baráti társaság, s a szovjet kulturát és művészetet szerető magyar közönség nevében nagy mária, az mszbt főtitkára mondott köszönetet:

- forró köszönetünket tolmácsolom a szovjet kulturális élet vezetőinek, akik a sok évtizedes baráti, elvtársi kapcsolatok révén elősegítették és elősegítik a két nép kulturális ismerkedését. annak a kulturának a megismerését, amely a nagy októberi szocialista forradalom óta elválaszthatatlan része az egész emberiség kulturájának. szovjet vendégeink ebben az évben is magas színvonalu, gazdag programmal tolmácsolták művészetüket a magyar népnek. rangos együttesek, világhírű művészek neve fémjelzte az ünnepségsorozat tíz napját, amelynek kiemelkedő eseményeit a rádió és televízió utján az egész magyar nép élvezhette.

a továbbiakban elismeréssel szólt a hazánkban szereplő együttesekről és társulatokról, amelyek budapesten és viéken egyaránt osztatlan sikert arattak, méltatta a kiállításokat, a szovjet filmművészet most megismert, legujabb alkotásait, majd így folytatta:

/folyt.köv./

- 43 -

19.37/um

20⁰⁰

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. közműalagutakat terveznek a legújabb nagy lakótelepekre

i sb/gk um ie cz

1975. november 14.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetőinek értekezlete állást foglalt a korszerű közműalagutak és közműfolyosós közművesítés kiterjesztése mellett. a kísérletileg épült hazai közműalagut és főleg a hasonló külföldi létesítmények tapasztalatai alapján megállapítható, hogy ez a korszerű módszer gazdaságos az ezer lakásosnál nagyobb lakótelepek építésénél. a következő tervidőszakban várhatóan mintegy 50 helyen építenek ezer lakásosnál nagyobb új városrészt, lakótelepet, ezek közül kell kiválasztani azokat az építési területeket, amelyeknek talajviszonyai, a tervezett laksűrűség és egyéb feltételek lehetővé teszik, hogy az új módszer szerinti közművesítés beruházási költsége ne növelje, sőt, esetleg csökkentse a lakásépítési kiadásokat. indokoltnak látszik, hogy a következő tervidőszakban 40-50 ezer lakás közművesítését oldják meg közműalagutak és közműfolyosós módszerrel.

az új módszer szerint, mint ismeretes, víz-, villany-, távfűtési és gázvezetékeket, valamint postai kábeleket helyeznek el az épületek közötti közműalagutban és az épületek pincéjének, ugynevezett szerelősíntjének közműfolyosóján. miután nem közvetlenül a földbe temetik ezeket a vezetékeket, jelentősen növelik élettartamukat és rendkívül megkönnyítik a karbantartást, javítást, mert a gyalogosan bejárható alagutrendszerben jól hozzáférnek a csövekhez, kábelekekhez.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 69. /szinompás ...2.folyt./um

- örömmel tölt el bennünket, hogy a művészi fellépések mellett barátaink arra is találtak időt, hogy fiatalokkal, üzemi dolgozókkal, magyar művésztársaikkal találkozzanak. baráti gesztusuk, kedves figyelmességük mind-mind hozzájárult kapcsolataink erősítéséhez. a szovjet kultúra napjai befejeztével elmondhatjuk, olyan élményekkel lettünk gazdagabbak, amelyek még jobban elmélyítették a magyar-szovjet barátságot./mti/

--

kbb 70. a belföldi szerkesztőség híreink jegyzéke 18 órától zárásig

um cz

1975. november 13.

- 67. időjárásjelentés
- 68. a szovremennyik színház bucsuelőadása
- 69. a szovjet kultúra napjai záróünnepsége
- 70. hírojegyzék

--

- 44 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy

21.17/um